
UPOZORNENÍ: Všechna tisková práva (Copyright) vyhražena. Otiskování povolen
lono pouze orgánům FCI a řádným předplatitelům. Material oti-
štěný bez povolení musí být hnorován. Pramen musí být uveden.

Redakce FCI v Londýně prosí o dokladové výtisky.

55. Údorníci rozhodují o vysokoškolském studiu.

Podzimní semestr na vysokých školách v CSR byl zahájen podle nového vy-
sokoškolského zákona, jímž se mění celý systém vysokoškolského vzdělání. O
vědeckou a uměleckou úroveň čs vysokých škol pečuje nyní Státní výbor pro Vy-
soké školy, který byl založen podle zákona z května 1950. Výbor čítá 30 čle-
nů, mezi nimiž vedle profesora jsou též údorníci ze závodu. Tak na př. údor-
ník K. Kyzlink z Brna byl pověřen vypracováním návrhu, jak zajistit podporu
zlepšovateľského hnutí ve výrobě spoluprací s vysokými školami. V nastávajíc-
ím studijním roce byly otevřeny další tři vysoké školy a to: stroj. inženýr-
ství v Plzni a v Ostravě, a vysoká škola chomického inženýrství v Pardubicích.
Pro všechny vysoké školy v CSR se připravují studijní plány s novým uspořádá-
ním osnovy. Jde především o politické vzdělání posluchačů. (FCI/SCH/CB)

56. Nové stavby pod Tatrami.

V Podblánsku - údolí mezi záp. oblastí Vysokých Tator a vých. oblastí
Liptovských Holí - se právě staví elektrárna, která bude zásobovat energii
celé údolí. Dále je zde budováno pracovní středisko, jež bude mít sedm sru-
bu pro 250 lidí, kteří budou zaměstnáni na obnově zničených lůsu, budování
dopravních spoju a silnic. (FCI/SCH/CB)

57. Z kláštera je koncentrák pro jeptišky.

Bývalý seminář Jezuitů v Bohusudově (Mariaschein) v sev. Čechách byl
změněn v koncentrák pro jeptišky. V předvečer svátku sv. Václava byly so-
stry dominikánky Kongregace Blahoslavené Zdislavy vystěhovány ze svého ma-
teřince v Olomouci-Repčíně a z ústavu v Bojkovicích, Morkovicích, Přerově,
Kštelově, Vyškově u Brna, v Brně, Vlaštickách a v Praze-Krči, celkem 160
dominikánek, a koncentrovány v uvedeném semináři. Dále bylo sem dopraveno
260 Milosrdných Sester sv. Kříže, které byly deportovány ze svých klášteru.
(FCI/F/Geneve)

Pokračování úvahy dr. Adolfa Procházky "NASE CESTA":

stínu smlouvy, jež znamenala právě opačné pojati: omezení suverenity malého
státu ve prospěch jediné volmoci.

Bylo mnohokrát řečeno a napsáno, že po Einsteinových objevech a po prak-
tickém rozbití atomu se hledá formule, která by lidstvo přivedla i na poli
sociálním k podobnému pokroku, jakého bylo docílono na poli věd přírodních.
Tato formule byla nalozena. Tkví v jednotě světa, jež se neobejde bez povné
organizace a omezení suverenity státu. Povná mezinárodní organizace znamená,
že právo veta nesmí hatiti její usnesení a její výkon. Znamená závazné
mezinárodní soudnictví a mezinárodní záruku lidských práv v jednotlivých stá-
tech. Znamená jistotu, že výroky světové organizace, spravedlivé a demokratic-
ky usnesené, budou též vykonány.

Přes zklamání, která jsme utrpěli za dnů Mnichovské dohody a nyní zase v
únoru 1948, lid československý věří v mezinárodní organizaci světa.

Věřící, že tato se bude rozvíjet a zdokonalovat a v její pokrok skládá své
naděje. Události tohoto roku jeho naděje zvyšují. Věřící v ní nikoliv jen ve
vlastním zájmu, nýbrž v zájmu všech. Povná světová organizace je logický
důsledek správného myšlení v rámci mravní normy. Je novodobým výrazem česko-
slovenské tradiční cesty, vedoucí k individuální a národní svobodě. Je usku-
těněním pravdy Boží.

(Psáno pro Now Yorský Deník a FCI)

Dr. Procházka, dokončení

UPOZORNĚNÍ: Copyright reserved. Otiskování povoleno pouze místním redakcím a publikacím FCI, resp. řádným předplatitelům. Materiál otištěný bez povolení, musí být honorován. Pramen musí být uveden. (FCI/red.:

(Redakce FCI v Londýně prosí o dokladové výtisky)

58.) Dr Adolf P r o c h á z k a :
N A Š E C E S T A (Úvaha k 28.10.50.)

Náš národní svátek je pro nás vhodná příležitost, abychom uvažovali o minulosti, přítomnosti a budoucnosti našeho národa a státu. Zkoumáme, z jakých příčin a ideí se náš stát zrodil, zjišťujeme v jakých poměrech žije, a snažíme se odhalit roušku budoucnosti a odhadnout, co jej čeká. Skutečnost, kterou nalézáme, podrobujeme svému hodnocení. Stručně řečeno, hledáme cestu, jíž se naše republika ubírá a tážemo se, kam vede a je-li správná.

Díváme-li se do společné historie Čechů a Slováků, vidíme v ní jako červenou nit snahu, kterou lze nazvat usilím po individuální a národní svobodě v rámci mravního a právního řádu. Přáli jsme a přejeme svobody sobě i jiným, usilovali jsme o ni i za cenu nejvyšších obětí, ale při tom jsme si vědomi, že neobmezená svoboda byla by anarchií a že pospolitý život lidský vyžaduje řádu mravního a právního. Proto jsme nobývali revolucionáři proti řádu, nýbrž jen proti bezpráví. Naši cestou byl řád založený na respektu člověka k člověku, národa k národu a na sledování světového pokroku. Tato cesta se krystalizovala ve význačných postavách našich dějin, ale neméně pronikala u naprosté většiny všeho lidu československého. Nalézala svůj dobový výraz v jednotlivých úsecích našich dějin a jevila se hlavně v tom, jaký postoj jsme zaujímalí k problémům, jež vývoj světa před nás postavil, na př. ko křesťanství, k svobodě předsvědčení, k sebourčení národů, k demokracii, k sociálnímu vzostupu lidu a ko spoločenství národů. Ve středověku a počátkem novověku naši předkové často mluvili o pravdě Boží a mínili jí objektivní posuzování zájmu lidí, skupin a národů podle mravní normy. Dnos této pravdy říkáme spravedlnost. Je založena na respektu člověka k člověku. Vede nás k předsvědčení, že jak jednotlivci, tak národy mezi sebou, musí si vzájemně dopřát svobody. Ovšem soužití lidí vyžaduje, abychom měli obec, stát a spoločenství národů. A tu jest zduraznit, že omezení individuální a národní svobody, jež lidské soužití sebou přináší, musí sloužit člověku a nikoliv jeho útlaku. A musí vycházet ze svobodného rozhodnutí nás všech, nebo alespoň většiny z nás. Takto moderní doba dala naší tradiční cestě za individuální a národní svobodou svůj výraz v demokracii vnitřní a světové. V úvodu k ústavní listině Republiky jsme se k ní přiznali, věrni své minulosti a rozhodnutí budovat ji v budoucnosti.

Můžeme býti hrdí na dobu, kdy jsme sami sobě vládli. Ze svobodného rozhodnutí jsme nikdy neopustili své cesty. Avšak od r. 1938 už jon zápasíme o nejzákladnější práva člověka a národa, o právo mluvit za sobe, respektivně vůbec mluvit. Od tohoto roku často jiní mluví za nás a pokoušejí se podvodem oklamat domácí a světovou veřejnost. Podobně jako rakouský císař v r. 1914 chtěli v letech 1938-45 za nás mluvit nacisté. A nyní je ve zdokonalené formě kopírují komunisté. Věřimo, že světová veřejnost se nedá zmásti projevů, za nimiž není skutečné vůle. Už dávno odhalila techniku volob, plobiscitů a podpisových akcí totalitních režimů.

Pokud jde o střožení naší národní cesty, je v tomto úseku našich dějin, jež právě prožíváme, veliký úkol uložen Čechům a Slovákům žijícím ve svobodné cizině. Je na nich, aby byli mluvčí ideí, které si náš lid zvolil, když se mohl svobodně rozhodovati: naší demokracie a světové orientace republiky. Je to úkol jak pro po-únorovou omigraci, tak pro naše krajany. Pomáhají nám i ti, kdož nás znali, kdož s námi byli, nebo nás navštěvovali. Je na nás všech, abychom společně vydávali svědectví o pravém smyslení našeho lidu: o tom, že čs. lid nechce býti oddělen železnou oponou od svobodných národů světa, že je s nimi solidární jak kulturně tak politicky a že jeho cesta zůstává nezměněna.

Mám za to, že v přítomné době se naše tradiční cesta politické pravdy musí projevit zejména v našem postoji k světové Organizaci národů. Závažnost této organizace pro zachování samotné existence lidstva ukazuje toto století. Myšlenka světové organizace národů je totiž jen důsledek technického pokroku lidstva. Svět se stal malým a nemůže si dovolit anarchii států na sobe nezávislých. Základní problém nové světové organizace je otázka, zda a jak daleko má být omezena suverenita jednotlivých států. Každý ze států hledá na ni odpověď.

My, Čechoslováci, dali jsme na ni odpověď už v letech dvacátých tohoto století, kdy náš zahr. min. dr. E. Benoš se rozhodně zastával t. zv. Ženevského protokolu. Jím se měla podstatně omezit suverenita států. My jsme se pro něj vyslovili ze svobodné vůle. Ještě v r. 1945 šel zahr. min. Jan Masaryk do San Francis-ka s usnesením Šrámkovy londýnské vlády, jež žádalo závazné mezinár. soudnictví. To byl projev naší tradiční světové orientace. Ovšem tehdy byli jsme už ve